

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. február 27.)

a Microsoft Corporationre a C(2005) 4420 végleges határozattal kirótt kényszerítő bírság összegének meghatározásáról

(COMP/C-3/37.792 – Microsoft ügy)

(az értesítés a C(2008) 764 végleges számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(2009/C 166/08)

2008. február 27-én a Bizottság elfogadta a Microsoft Corporationre a C(2005) 4420 végleges határozattal (a továbbiakban: a 2008. februári határozat) kiszabott kényszerítő bírság végleges összegét megszabó határozatát. Az 1/2003/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 30. cikkének rendelkezéseivel összhangban a Bizottság ezúton teszi közzé a felek neveit és a határozat lényegi tartalmát, valamint a kiszabott büntetéseket, figyelembe véve a vállalkozások üzleti titkainak védelmére vonatkozó jogos érdeket. A határozat teljes szövegének nem bizalmas változata az ügy hiteles nyelvén és a Bizottság munkanyelvein a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján, a következő címen található meg:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_hu.html

1. AZ ÜGY ÖSSZEFOGLALÁSA**1.1. Az ügy háttere**

2004. március 24-én a Bizottság az EK-Szerződés 82. cikke szerinti eljárás során elfogadta a 2007/53/EK határozatot (COMP/C-3/37.792 sz. ügy), amelynek címzettje a Microsoft Corporation (a továbbiakban: Microsoft) volt ⁽²⁾. Ebben a határozatban (a továbbiakban: határozat) a Bizottság többek között úgy találta, hogy a Microsoft megsértette az EK-Szerződés 82. cikkét (a továbbiakban: 82. cikk), és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 54. cikkét (a továbbiakban: az EGT-megállapodás 54. cikke), amikor 1998 októberétől az említett határozat napjáig a munkacsoportszerverekhez készült operációs rendszer termékek forgalmazóitól megtagadta az interoperabilitásra vonatkozó információk ⁽³⁾ nyújtását, amelyek segítségével azok képesek lennének interoperábilis termékek fejlesztésére és terjesztésére.

- A határozat operatív része 5. cikkének a) és c) pontja a következőket tartalmazza:

„a) A Microsoft – a határozatról való értesítéstől számított 120 napos határidőn belül – elérhetővé teszi az interoperabilitáshoz szükséges információt minden olyan vállalkozás számára, amelynek érdeke a Microsoft termékeivel versenyben álló termékek fejlesztése és terjesztése a munkacsoportszerverekhez készült operációs rendszerek piacán, valamint ésszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett engedélyezi ezen információ használatát e vállalkozások

számára a Microsoft termékeivel versenyben álló termékek fejlesztése és terjesztése céljára a munkacsoportszerverekre készült operációs rendszerek piacán [...]

- A Microsoft – a határozatról való értesítéstől számított 120 napos határidőn belül – létrehoz egy értékelési mechanizmust, amely lehetővé teszi az érdekelt vállalkozások számára, hogy hatékonyan tudjanak tájékozódni az együttes működtetéshez szükséges információ használatának alkalmazási köréről és feltételeiről; a Microsoft ésszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételeket szabhat annak biztosítása végett, hogy e hozzáférés csak értékelés céljából váljon elérhetővé.”

1.2. A határozat be nem tartása

- Figyelemmel a határozat előírásainak Microsoft általi folyamatos megszegésére, több mint egy évvel a határozat elfogadása után, 2005. november 10-én a Bizottság elfogadta az 1/2003/EK rendelet 24. cikkének (1) bekezdése szerinti kényszerítő bírságot a Microsoftnak előíró határozatát (a továbbiakban: a 24. cikk (1) bekezdése szerinti határozat). A 24. cikk (1) bekezdése szerinti határozat 1. cikke a következőket tartalmazza:

„A Microsoft Corporation biztosítja azt, hogy 2005. december 15-ig teljes mértékben megfelel a Bizottság 2004. március 24-i (C(2004) 900) határozata 5. cikkének a) és c) pontjaiban meghatározott kötelezettségeknek.

A kötelezettségbetartás hiányában az említett naptól kezdődően napi 2 millió EUR kényszerítő bírságot vetnek ki a Microsoft Corporationra.”

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o.

⁽²⁾ HL L 32., 2007.2.6., 23. o.

⁽³⁾ Az „interoperabilitásra vonatkozó információ” kifejezést a határozat 1. cikkének (1) bekezdésében határozzák meg. Jelentése: „a Windows munkacsoportszerver operációs rendszerekben működő, illetve a Windows munkacsoportszerverek által a fájlcserehez és nyomtatási, valamint csoport- és felhasználó-adminisztrációs szolgáltatásokhoz használt valamennyi protokollhoz szükséges teljes körű és pontos leírás, beleértve a Windows Domain Controller szolgáltatásokat, az Active Directory szolgáltatásokat és a Group Policy szolgáltatásokat a Windows Windows munkacsoportszerverek esetében”.

4. A 24. cikk (1) bekezdése szerinti határozat előzetesen két olyan szempontot azonosított, amely tekintetében a Microsoft elmulasztotta a 2004-es határozat 5. cikke a) és c) pontjának való megfelelést. Először is, a Microsoft nem tett eleget az interoperabilitási információt tartalmazó teljes és pontos műszaki dokumentáció benyújtása iránti kötelezettségének. Másfelől pedig a Microsoft által az interoperabilitási információhoz való hozzáférésért vagy azok használatáért felszámított fizetség mértékét indokolatlannak tekintették.
5. A 24. cikk (1) bekezdése szerinti határozat elfogadása után a Microsoft felülvizsgált műszaki leírást (a továbbiakban: műszaki dokumentáció) nyújtott be a Windows-alapú személyi számítógépek és a munkacsoportszerverek közötti kommunikáció szempontjából releváns protokollokról⁽¹⁾. A Microsoft által benyújtott különféle műszaki dokumentációk felülvizsgálatából azt a következtetést lehetett levonni, hogy a dokumentáció még mindig nem bocsátott az érdekelt vállalkozások rendelkezésére a 2004-es határozat által kért teljes és pontos interoperabilitási információt.
6. A Bizottság 2006. július 12-én az 1/2003/EK rendelet 24. cikke (2) bekezdése értelmében határozatot fogadott el, amely a 24. cikk (1) bekezdés szerinti határozatban a 2005. december 16. és 2006. június 20. közötti időszakra kirótt kényszerítő bírság végleges összegét 280,5 millió EUR határozta meg, a 24. cikk (1) bekezdés szerinti határozatban ismertetett köteleességmulasztás első aspektusára, azaz az interoperabilitási információt tartalmazó teljes és pontos műszaki dokumentáció benyújtásának Microsoft általi elmulasztására vonatkozóan.
7. A 2006. július 12-i határozat a 24. cikk (1) bekezdése szerinti határozat 1. cikkét is módosította, amennyiben a 2004-es határozat 5. cikke a) és c) pontjának való megfelelés elmulasztása miatt a Microsoftra kirótt kényszerítő bírság összegét 2006. augusztus 1-jétől kezdődően napi 3 millió EUR-ra növelte.
8. Miközben folytatódott a műszaki dokumentációval kapcsolatos munka, a Bizottság megvizsgálta a 24. cikk (1) bekezdés szerinti határozatban ismertetett köteleességmulasztás második aspektusát, az interoperabilitási információ ésszerű feltételek mellett történő rendelkezésre bocsátásának Microsoft általi elmulasztását.
9. Miután 2007. március 1-jén kifogásközlést intéztek a Microsofthoz, az 2007. május 21-én a az interoperabilitási információhoz való hozzáférést vagy azok használatát szabályozó munkacsoportszerver protokoll programmal (WSPP) kapcsolatban felülvizsgált megállapodást nyújtott be. E megállapodásokban a korábban kínálnál alacsonyabb árakat feltüntető jogdíjtáblázat is szerepelt. A Microsoft kijelentette, hogy ezeket az alacsonyabb árakat a 2004-es

Határozat elfogadásának időpontjától kezdődően, visszamenőleges hatállyal fogja alkalmazni. A Microsoft korábban több ízben is nyújtott be felülvizsgált változatokat a WSPP díjazási rendszeréről – az első 2004. október 29-i –, és több alkalommal csökkentette az alkalmazandó árakat.

1.3. Az eljárás menete

10. 2007. március 1-jén kifogásközlést intéztek a Microsofthoz (a továbbiakban: kifogásközlés), amely azt az előzetes következtetést tartalmazta, hogy a Microsoft még nem felelt meg annak a kötelezettségének, hogy az interoperabilitási információt ésszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett hozzáférhetővé tegye.
11. 2007. április 23-án a Microsoft benyújtotta kifogásközlésre adott válaszáat, és lemondott a szóbeli meghallgatás lehetőségéről.
12. 2007. május 21-én a Microsoft benyújtotta a munkacsoportszerver protokoll programról (WSPP) szóló, felülvizsgált megállapodásokat, amelyek az interoperabilitási információhoz való hozzáférést vagy azok használatát szabályozzák. E megállapodások felülvizsgált jogdíjtáblázatot is tartalmaztak (a továbbiakban: a 2007-es díjazási rendszer). A Microsoft kijelentette, hogy „immár hivatalosan is bevezeti az alacsonyabb árakat” a 2004-es határozat elfogadásának időpontjától kezdődően érvényes, visszamenőleges hatállyal. A Microsoft korábban több ízben is benyújtotta a WSPP díjazási rendszerének felülvizsgált változatait – az első változat 2004. október 29-i –, és tárgyalásokat követően több alkalommal csökkentette az alkalmazandó árakat. E díjazási rendszerek mindegyike ésszerűtlennek minősült azon árképzési kritériumok fényében, amelyek a határozat alapjául szolgáltak, és amelyeket a Microsofttal a WSPP árképzési elveiről kötött megállapodás során is figyelembe vettek. Ezek az elvek három kritériumon alapulva tükrözik a Microsoft interoperabilitási információinak értékét a felhasználók számára, kivéve a „stratégiai érték”-et, amely a Microsoft piaci erejéből fakad az ügyfélszámítógép operációs rendszerek piacán és a munkacsoportszerverekhez készült operációs rendszerek piacán (t.i. a Microsoft saját termékei, innovációi hasonló technológiával összehasonlítva).
13. 2007. július 24-én tényállást közlő levelet küldtek a Microsoftnak, amelyben a Microsoft díjazási rendszerében a kifogásközlés elfogadása után eszközölt módosításokat értékelték, valamint észrevételek benyújtására kérték a vállalatot, amit az 2007. augusztus 31-én meg is tett.
14. 2007. október 22-én a Microsoft új díjazási rendszert nyújtott be a munkacsoportszerver protokoll programmal kapcsolatos megállapodásra vonatkozóan. Az új rendszerben szerepel egy úgynevezett „No Patent Agreement” (szabadalomhoz nem kötött megállapodás), amely szerint az interoperabilitási információhoz hozzá lehet férni vagy azokat használni lehet 10 000 EUR egyszeri megfizetése ellenében. Az interoperabilitási információ azon részére, amelyek a Microsoft szerint jogdíjjal védettek, a szabadalmi megállapodás szabadalmi licenciat írt elő, amely világszerte

⁽¹⁾ A 2004-es határozat 1. cikkének (2) bekezdése a következőképpen határozza meg a „protokoll”-t: „valamely Windows munkacsoport hálózaton belül a különböző számítógépekre telepített, különböző, munkacsoportszerverekhez, illetve ügyfélszámítógépekhez való Windows operációs rendszerek közötti összeköttetésre és interakcióra vonatkozó szabályok összessége”.

az engedélyes nettó bevételének 0,4 %-áért cserébe szerezhető be, avagy nem egységes ár érvényesül: az Európai Gazdasági Térségben 0,25 % jogdíjat, míg a világ többi részén 3,87 %-os jogdíjat írva elő. A Bizottság a 2008. február 27-i határozat elfogadásakor úgy ítélte meg, hogy a 2007. október 22-i díjazási rendszere már nem kifogásolható a díjazás mértékének ésszerűsége és megkülönböztetéstől való mentessége tekintetében.

1.4. Az érintett vállalkozás és termék

15. A Microsoft szoftvergyártó vállalkozás, székhelye Redmond, Washington állam, Amerikai Egyesült Államok. A Microsoft forgalma a 2006 júliusától 2007 júniusáig terjedő pénzügyi évben 51 120 millió USD volt. A Microsoft 78 500 munkavállalót foglalkoztat a világ különböző pontjain. A Microsoft az EGT valamennyi országában jelen van.
16. A jelen eljárásban érintett termékek a határozat 1. cikkének (9) bekezdésében meghatározott munkacsoportszerverekhez készült operációs rendszerek.

1.5. A kötelezettségmulasztás természete

17. Amint azt a határozat (1003) preambulumbekendése is kifejtette, a határozat célja „biztosítani, hogy a Microsoft versenytársai kifejleszthessenek olyan termékeket, amelyek az erőfölényben lévő Windows kliens PC operációs rendszerekben eredendően támogatott Windows tartománynév-rendszerével együtt tudnak működni, és ezáltal valós versenyt támaszthatnak a Microsoft munkacsoportszerverekhez készült operációs rendszereinek”.
18. Amint azt a Határozat (1008) preambulumbekendése is kifejtette, „annak a követelménye, hogy a Microsoft ésszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételeket szabjon, különösen érvényes [...] (ii) bármiféle díjazásra, amelyet a Microsoft esetlegesen felszámít a szolgáltatásért; e díjazásban nem szabad, hogy tükröződjék a Microsoftnak az ügyfélszámítógépekhez és a munkacsoportszerverekhez készült operációs rendszerek piacán érvényesülő piaci erejéből fakadó „stratégiai érték”.
19. A 2008. februári határozat a Microsoft által 2007. május 21-én eljuttatott felülvizsgált WSPP-megállapodás, valamint a benne alkalmazott WSPP díjazási rendszer értékelése alapján mérlegeli, hogy a Microsoft megfelel-e a határozat 5. cikke a) pontjának. Mivel ez a díjazási rendszer a WSPP-megállapodásokban szereplőknél alacsonyabb árakat állapít meg, az értékelés szükségszerűen érvényes e korábbi változatok díjazási rendszerére is. A díjazási rendszer szerint a „WSPP No Patent Agreement” szabadalommentes megegyezés keretében az átvevő nettó bevételének 0,5 %-át számítják fel a WSPP-protokollokért, míg a „WSPP Patent Only Agreement” szabadalomköteles megállapodás keretében az átvevő nettó bevételének 0,7 %-át számítják fel a WSPP-protokollokra vonatkozó szabadalmi licencért cserébe.
20. A 2008. februári határozat a Microsoftnak a 2004-es határozat 5. cikkének a) pontja szerinti azon köteletségére

összpontosít, amely a *nem szabadalmazott* interoperabilitási információknak ésszerű díjazás ellenében történő hozzáférhetővé tételére vonatkozik.

21. A 2008. februári határozatban a Bizottság hangsúlyozza, hogy a WSPP-re vonatkozó árképzési elvek megfelelnek a 2004-es határozat (1003) preambulumbekendésében és az (1008) preambulumbekendés ii pontjában kifejtetteknek. A 2008. február 27-i határozat kimondja, hogy mivel nincs meggyőző bizonyíték arra, hogy a Microsoft nem szabadalmazott protokoll technológiáinak majdnem mindegyike innovatív természetű volna azok közül, amelyeket az interoperabilitási információ technikai dokumentációjával tettek közzé, valamint figyelembe véve a hasonló technológiák piaci értékét (vö. a WSPP-re vonatkozó árképzési elveknek a fenti (12) bekezdésben található összefoglalásával), a Microsoft 2007. október 22. előtti díjazási rendszereit a határozat 5. cikk a) pontja értelmében ésszerűtlennek kell tekinteni. Ezt az értékelést támasztják alá a felügyelő ügygondnok jelentései, valamint a külső műszaki szakértők, így például a TAEUS is.

2. A KÉNYSZERÍTŐ BÍRSÁG VÉGLEGES ÖSSZEGE

2.1. A kötelezettségmulasztás tárgyidőszaka

22. Ez a 2008. februári határozat a 2006. június 21-étől 2007. október 21-éig terjedő időszakra („tárgyidőszak”) vonatkozik.

2.2. Az érintett tárgyidőszakra kiszabott kényszerítő bírság végleges összege

23. A 2008. február 27-i határozat a Microsoftra kiszabott kényszerítő bírság végleges összegét a tárgyidőszakra vonatkozóan 899 millió EUR határozta meg.
24. Az 1/2003/EK rendelet 24. cikkének (2) bekezdése szerint abban az esetben, ha az érintett vállalkozás teljesítette a kényszerítő bírság által érvényesíteni kívánt kötelezettséget, a Bizottság a kényszerítő bírság végleges összegét az eredeti határozatban foglalthoz képest alacsonyabb összegben is meghatározhatja.
25. A kényszerítő bírság végleges összegének kiszámításakor egyebek között a következő szempontokat vették figyelembe:
 - Az ésszerű és megkülönböztetéstől mentes díjazás iránti kötelezettségvállalás tartós, tizenöt hónapot meghaladó időtartamú megsértése.
 - A munkacsoport-szerverekhez készült operációs rendszerek piacán a hatékony verseny megszüntetésével fenyegető – a 2004-es határozatban megállapított – veszély további fokozódása.
 - A Microsoft képessége arra, hogy a megfelelés elmulasztásából előnyt kovácsoljon.

- A kényszerítő bírságok összegét úgy kell megszabni, hogy arányosak legyenek, és elegendőek ahhoz, hogy a meg nem feleléstől visszatartsanak.
- Azt a tényt, hogy 2007. május 21-étől lényegesen alacsonyabb árakat alkalmaztak.
- Azt a tényt, hogy a 2008. februári határozat a *nem szabadalmazott* interoperabilitási információra korlátozódik.

2.3. Következtetés

26. A 2005. november 10-i C(2005) 4420 végleges bizottsági határozat értelmében a Microsoftra a bizottsági határozat 5. cikke a) pontja értelmében az interoperabilitási információt tartalmazó teljes és pontos műszaki dokumentáció ésszerű és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett történő hozzáférhetővé tételére irányuló kötelezettségének elmulasztása miatt kirótt kényszerítő bírság összegét a 2006. június 21. és a 2007. október 21. közötti időszakra a 2008. februári határozat 899 millió EUR-ban határozta meg.